

et misbrug af en dominerende stilling, og der er regler også inden for den eksisterende konkurrence Lovgivning for, hvordan det håndteres.

Det andet, som er spørgsmålet om, hvordan og hvorledes man sikrer den nødvendige ekspertise de nødvendige krav for fremtiden, er det, som jeg siger, afgørende med udvikling af det fælleseuropæiske koncept, og jeg føler mig overbevist om, at der både i Banestyrelsen og Jernbanetilsynet er folk, som er i stand til at kunne gennemskue de tekniske specifikationer på det her område.

Så jeg tror, at vi får rig lejlighed til at vende tilbage til at drøfte det i forbindelse med den overordnede plan, som skal komme, med hensyn til sikring af togsikkerhed i Danmark.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker og må konkludere, at ministeren har bekræftet, at det dog er vigtigt, at Banestyrelsen har en vis form for ekspertise på området både nu og i fremtiden. Jeg vil da give mit beskedne bidrag til, at vi kan sikre os, at noget sådant finder sted.

Trafikministeren (Jacob Buksti):

Jeg tror, jeg vil lade det stå som spørgerens egen konklusion. Jeg har fuld tillid til, at Banestyrelsen og Jernbanetilsynet er i stand til at håndtere de opgaver, som de bliver stillet over for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 120:

Forslag til folketingsbeslutning om en revaluering af kronen.

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Fremsat 16/3 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Regeringen vil afvise beslutningsforslaget om at revaluere den danske krone, og det vil regeringen gøre ud fra følgende begrundelser:

Brug af en kursjustering, når vi taler om en lille, åben økonomi som den danske, er ikke en mulighed i den økonomiske politik, det er derimod en risiko. Vi ville stærkt reducere troværdigheden omkring den danske fastkurspolitik og skabe usikkerhed omkring den økonomiske politik, vi har ført hidtil. Danmark har jo siden 1982 ført fastkurspolitik og har siden 1987 ikke foretaget justeringer af kronens centralkurs.

Fastkurspolitikken har bidraget positivt til den økonomiske stabilitet, og regeringen, der har kompetence til at fastlægge Danmarks valutakurspolitik, ser derfor ingen grund til at ændre på denne politik. Erfaringerne viser, at sådanne valutakursinstrumenter ikke er et håndtag, som man kan dreje på og få de ønskede effekter, uden at der er store omkostninger.

De finansielle markeder kan tolke en kursjustering som et signal om, at man i fremtiden vil anvende devalueringer og revalueringer aktivt som økonomisk-politiske instrumenter, fordi man ikke kan holde styr på den økonomiske udvikling via finans- og strukturpolitik eller tilstrækkeligt tilpasningsdygtige markeder.

Hr. Frank Dahlgaards forslag om en revaluering af kronen har til hensigt at dæmpe inflationen og forhindre stigning i udlandsgælden, siges der. Men hr. Frank Dahlgaard glemmer fuldstændig, hvad der er sket igennem årene. Regeringens finanspolitik er imidlertid allerede tilrettelagt med henblik på at stabilisere økonomien og dæmpe inflationen, og vi venter, at inflationen kommer ned under to pct. til næste år.

Den økonomiske politik bidrager endvidere til forbedring af betalingsbalancen, og den økonomisk-politiske linje, som regeringen har lagt, kan udmærket håndtere de udfordringer, som Danmark står over for, også de udfordringer, som en kursjustering skulle være et forsøg på at løse. Vi har jo tværtimod indrettet den økonomiske politik på at have en fastkurspolitik og bruge de andre økonomiske instrumenter aktivt.

I øvrigt er der jo ingen tæt sammenhæng mellem et lands valutakurs og udlandsgæld. Det afspejles ved, at den danske udlandsgæld faldt med ca. 125 mia. kr. i 1999, svarende til et fald fra 25 pct. af BNP til 14 pct. af BNP. Udlandsgælden er altså faldet markant, selv om den effektive kronekurs er faldet i kraft af euroens fald.

En revaluering af kronen over for euroen vil reducere konkurrenceevnen og eksporten, og en mindre eksport vil trække i retning af dels en

større udlandsgæld og dels en lavere vækst. Væksten ventes i forvejen at blive lavere i Danmark end i euroområdet i både dette år og til næste år.

Vi har i Danmark i de senere år haft en real-lønudvikling, der ligger over udlandets. Der er aldeles ikke behov for en revaluering med henblik på at øge reallønnen. Det danske arbejdsmarked er fleksibelt og har selv foretaget en tilpasning i lønningerne. Det danske arbejdsmarked er generelt tilstrækkelig fleksibelt til at kunne håndtere forskellige økonomiske forhold og konjunkturforløb, uanset om Danmark deltager i euroen eller er med i ERM II-valuta-aftalen.

Så længe Danmark står uden for euroen, agter regeringen at leve op til Danmarks rettigheder og forpligtelser i valutakurssamarbejdet ERM II. Det er helt afgørende for troværdigheden, at vi holder os strikt til det regelsæt, der er i vores valutaaftale. Og i øvrigt mener regeringen, at den bedste videreførelse af den generelle økonomisk-politiske linje, som der har været utrolig gode resultater med, herunder fastkurspolitikken, vil være at deltage fuldt ud i euro-samarbejdet.

Claus Larsen-Jensen (S):

Økonomiministeren har jo på sædvanlig fremragende vis svaret på hr. Frank Dahlgaards forslag om revaluering af kronen, og jeg skal derfor ikke gentage alle økonomiministerens kommentarer. Vi er i Socialdemokratiet grundlæggende uenige i hr. Frank Dahlgaards chancekurs for dansk økonomi, rente og beskæftigelse og hr. Frank Dahlgaards tiltro til værdien af at opskrive og nedskrive den danske krone som et fundament for dansk økonomisk politik.

I dagens verden og i dagens Europa er dette instrument ikke en mulighed, men en risiko, som vi helst skal undgå. Derfor fører vi en fastkurspolitik, fordi det er bedst for landets økonomi, for danskernes realløn osv., og derfor lever vi op til ØMU'ens krav, som vi tilsluttede os med Maastricht- og Edinburghaftalerne, fordi det også er sund fornuft for os selv, og derfor ønsker Socialdemokratiet fuld dansk tilslutning til den fælles valuta.

Sagen er, at hr. Frank Dahlgaard er imod denne politik. Fair nok. Vi mener, at hr. Frank Dahlgaard er gal på den, vi er uenige, og derfor afviser vi beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen jeg er da nødt til at spørge hr. Claus Larsen-Jensen, om han ikke har registreret, at vi netop ikke har en fastkurspolitik mere, fordi vi har valgt at knytte os tæt til euroen, som falder og falder.

Kan hr. Claus Larsen-Jensen bekræfte, at euroen i de 16 måneder, den har eksisteret, er faldet med 22 pct. over for den amerikanske dollar, men væsentligt mere over for den japanske yen og med omtrent det samme over for britiske pund og også faldet ganske betragteligt over for norske og svenske kroner, for bare at tage nogle få eksempler? Og vi følger med.

Kan hr. Claus Larsen-Jensen bekræfte, at den danske kronkurs sammenvejet, altså Nationalbankens kronkursindeks siden euroen startede for 16 måneder siden, er faldet med 7 pct.? Kronen er ufrivilligt nedskrevet med 7 pct., og dette forslag vil tilbageføre noget af den nedskrivning; det er jo det, der er tale om.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Det forekommer mig, at vi har haft temmelig mange møder om nøjagtig det her spørgsmål, og jeg vil bare sige, at uanset om Danmark er med i euroen eller ej med de aftaler, vi har, så følger vi jo trods alt euroen under alle omstændigheder, hvis ikke hr. Frank Dahlgaard vil have flydende kurs, så det er der ingen forskel på. Og at euroen falder og stiger i forhold til valutaer uden for, er der jo sådan set ikke noget nyt i.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det er jo faktisk forkert, hvad Socialdemokratiets ordfører siger. Jeg lurer på, om man overhovedet aner, hvad valutapolitik er.

Danmark har en aftale med Euroland om at holde en fast centralkurs plus minus 2,25 pct. Denne centralkurs kan man selvfølgelig ændre op eller ned. Forslaget går ud på her at justere den lidt op for at modvirke det kraftige fald, euroen har været ude for. Det kan man gøre ved at tage telefonen og ringe til Frankfurt, og de vil have dyb forståelse for det.

Den type justeringer skete der masser af igennem 1970'erne og 1980'erne. Det var dengang, vi bl.a. nedskrev kronen. Det skal vi ikke tilbage til, for nu har dansk økonomi en styrke, som vi aldrig i historisk tid har set før. Derfor

har vi muligheden for og styrken til at revaluere og tage det inflationspres væk, som er kommet på grund af kronens fald på altså 7 pct. gennem de sidste 16 måneder; ikke noget, som er sket, fordi kronen er svag, og dansk økonomi er svag, men fordi vi har valgt at følge euroen ned.

Vil hr. Claus Larsen-Jensen bekræfte, at vi sagtens kan justere den aftalte centralkurs op-ad? Det var det, tyskerne gjorde i 1970'erne og 1980'erne, for så vidt angår D-marken.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen – jeg var lidt inde på det i spørgsmålet til ministeren lidt tidligere på dagen – om det ikke bekymrer Socialdemokratiet, at det fortsatte kursfald på euroen, som vi jo følger uge for uge, og som jo har gjort euroen meget, meget svag i forhold til først og fremmest dollaren, men også i forhold til andre valutaer som f.eks. pundet, medfører inflationspres i det danske samfund, fordi det er blevet dyrere at importere? Og hvor længe vil Socialdemokratiet acceptere, at dette inflationspres vokser og vokser med risiko for finanspolitiske indgreb på et eller andet tidspunkt?

Vil Socialdemokratiet følge euroen hele vejen ned med alle de negative virkninger, det vil få, eller vil man på et eller andet tidspunkt overveje, om ikke f.eks. et løsere bånd i stedet for dette meget snævre 2,25 pct.s-udsvingsbånd kunne være en god idé?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Grundlæggende handler det her om uenighed om den økonomiske politik, der bliver ført i dag, og om holdningen til euroen og det, som hr. Frank Dahlgaard og hr. Keld Albrechtsen ønsker at føre af økonomisk politik, og derfor vil jeg sige, at løsere bånd ikke er nogen god idé.

Jeg er uenig med hr. Keld Albrechtsen på det pågældende område. Hvis vi ønsker at fastholde fastkursen, så følger vi euroen op og ned, ligesom vi har fulgt D-marken. Sådan er det, og det er der sådan set ikke nogen grund til at knytte andre store bemærkninger til.

Så skal man i øvrigt bemærke sig, at euroens fastsættelse valutamæssigt i forhold til dollaren jo altså også afhænger af, hvorvidt den amerikanske økonomi boomer eller ikke boomer, og det gør den altså rent faktisk på nuværende

tidspunkt. Det spiller jo altså også ind i forhold til dollarens kurs i forhold til euroen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen så er vi jo inde ved sagens kerne, for hvis hr. Claus Larsen-Jensen har fået det indtryk, at vi bare skal følge og kun kan følge euroen med den centralkurs, økonomiministeren aftalte for 2 år siden i Frankfurt, så kunne vi jo lige så godt afskaffe kronen.

Men meningen er jo netop, at vi under normale omstændigheder følger den samme centralkurs. Men det er ikke normalt. Der var ingen, der for 1½ år siden anede eller troede, at euroen ville tumle og falde og falde. I en sådan situation skal man som et selvstændigt land, hvor vi stadig væk har vores egen krone, selvfølgelig ikke bare sige, at vi blindt følger euroen. Nej, der skal man benytte sig af muligheden for at sige: Det gør vi ikke. Vi ønsker fortsat at have fastkurspolitikken, men vi foretager en justering, fordi vi vil modvirke en del af det voldsomme fald, euroen har været ude for. Det kan eurolandene ligge og rode med. Det ønsker vi ikke.

Gitte Lillelund Bech (V):

Da Venstres ordinære ordfører, fru Pia Larsen, ikke kan være til stede, har jeg lovet at læse hendes ordførertale op.

Venstre kan under ingen omstændigheder støtte forslaget om revaluering af kronen. Danmark valgte for snart 20 år siden at følge en fastkurspolitik, og det blev senest bekræftet, da vi indgik ERM II-aftalen med Den Europæiske Centralbank.

Den danske økonomi er en lille, åben økonomi, og det er derfor klart at foretrække faste valutakurser. Fordi vi er en lille og åben økonomi, er der risiko for store tilfældige valutakursudsving, og de negative effekter af valutakursusikkerheden taler derfor for en fortsat fastkurspolitik.

Derudover vil en revaluering forværre den danske konkurrenceevne. Jeg synes, hr. Frank Dahlgaard tager meget let på det, når han siger i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at dansk erhvervslivs konkurrenceevne kan tåle en revaluering, og på den måde underkender Dansk Industris udmeldinger.

Det er fastkurspolitikken, der har medvirket til at skabe en positiv økonomisk udvikling i Danmark, en økonomisk udvikling, der i øvrigt

hænger tæt sammen med den økonomiske udvikling i de øvrige europæiske lande.

Venstre kan derfor ikke tilslutte sig beslutningsforslaget, og vi mener fortsat, at Danmark skal føre en fastkurspolitik, euro eller ej.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om det er udtryk for en fastkurspolitik, når Nationalbankens kronekursindeks er faldet og faldet gennem 16 måneder med 7 pct., ikke fordi det er faldet i forhold til de 11 eurolande, men fordi det er faldet i forhold til den anden halvdel af dansk udenrigshandel, som er Sverige, Norge, Storbritannien, Japan, USA og alle de andre lande. 7 pct. ned, det er en ufrivillig, utilsigtet glidende devaluering. Det er da ikke udtryk for nogen fastkurspolitik.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Venstre går fortsat ind for fastkurspolitikken, idet størstedelen af den danske samhandel med udlandet er med eurolande eller lande, der er tilknyttet euroen i øvrigt, og derfor holder vi fast i vores standpunkt.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen så kan det da være, at Venstre vil ændre sin holdning, for det er jo ikke rigtigt, hvad der bliver sagt. Størstedelen af den danske samhandel foregår ikke med Euroland. Det er meget præcist halvdel af importen og eksporten, der foregår med de 11 eurolande, og den anden halvdel, som er lige så stor, foregår udenfor, og dér stiger og stiger kurserne. I dag kan vi se, at dollaren koster 8,10 kr., og det er jo altså, fordi vi følger med euroen ned i dybet.

Så vil jeg spørge Venstres ordfører, om det kan være rigtigt, som hun siger, at vores konkurrenceevne ikke er så god, når vi har et overskud i Danmark på vare/tjenestebalancen af størrelsesorden 40 mia. kr. om året. 40 mia. kr. om året eksporterer vi mere for i varer og tjenester, end vi importerer. Vi har da en knaldstærk konkurrenceevne, og netop derved er vi i en styrkeposition, hvor vi godt kan revaluere og dermed dæmpe prisstigningerne.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil bare meget kort henlede hr. Frank Dahlgaards opmærksomhed på Dansk Industris udmeldinger i forbindelse med en revaluering. Der er udmeldingerne, at det vil Dansk Industri ikke kunne holde til. Jeg synes ikke, der er nogen grund til, at vi på nogen måde skal gå ind og forringe konkurrenceevnen.

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg tror ikke, det kan komme som nogen ståt overraskelse for hr. Frank Dahlgaard, at Det Konservative Folkeparti må afvise forslaget om at revaluere kronen.

Vi var i den situation, at det var en konservativ statsminister, som gennemførte fastkurspolitikken i 1982. Den politik er blevet fastholdt ubrudt lige siden. Der sættes ikke spørgsmålstegn ved fastkurspolitikken betydning for stabiliseringen af den danske økonomi. Vi ønsker ikke i dag at sætte spørgsmålstegn ved fastkurspolitikken.

Blandt de mange argumenter, som allerede er ført frem i debatten, vil jeg fremhæve spørgsmålet om vores konkurrenceevne. Det er jo rigtigt, at Dansk Industri har meldt meget klart, at en revaluering af den danske krone vil være til stor skade for dansk eksport.

Jeg mener, hr. Frank Dahlgaard bør være opmærksom på, at Danmark ubrudt siden 1993 har tabt markedsandele. Det mener vi i Det Konservative Folkeparti er et stort problem. Derfor anklager vi faktisk regeringen for ikke at være tilstrækkelig erhvervsvenlig, føre en tilstrækkelig præcis konkurrenceevnepolitik. Vi ønsker, at konkurrenceevneforholdene skal forbedres og ikke forværres.

Det korte af det lange er, at vi afviser beslutningsforslaget. Vi mener, at det vil være ødelæggende for dansk økonomi. Det er ikke, hvad vi har brug for på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen også her har jeg da håb om, at Det Konservative Folkeparti måske kan ændre sin opfattelse, for det er jo ikke rigtigt, hvad fru Pia Christmas-Møller siger, at vi har haft kronen liggende fast lige siden 1982.

Det var først i 1987, at kronens centralkurs har været uændret i forhold til D-marken og altså nu euroen. Mellem 1982 og 1987 i den første del af Schlüters og Henning Christophersens

periode skete faktisk nogle justeringer, som man ikke kaldte danske devalueringer, men opskrivninger af den tyske D-mark. Om den ene skrives ned, eller den anden skrives op, så var det opskrivninger af den tyske D-mark.

Hvorfor gjorde Tyskland det? For at forværre tysk industris konkurrenceevne? For at lave alle de ulykker, som der nu bliver nævnt fra Venstres og De Konservatives og Socialdemokratiets side? Nej, Tyskland var i en stærk position. Man havde mulighed for at revaluere og dæmpe inflationspresset, og den mulighed benyttede man sig af. Det gjorde tyske lønmodtagere og borgere rigere. Nu har vi muligheden. Derfor bør vi da også gøre det.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Altså skulle vi ikke pille ad indpakningen væk. Det handler om, at hr. Frank Dahlgaard er imod dansk deltagelse i den fælles mønt. Det Konservative Folkeparti og et stort flertal i Folketinget går ind for dansk deltagelse i den fælles mønt. Det er det, det handler om.

Så prøver hr. Frank Dahlgaard på alle mulige måder med spørgsmål og beslutningsforslag at smide sand i maskineriet. Og det er fair nok. Men jeg er ret sikker på, at dette forslag her om at revaluere den danske krone ikke ville være kommet fra hr. Frank Dahlgaard, hvis ikke det var, fordi vi var midt i en kampagne op til afstemningen i september måned om dansk deltagelse i den fælles mønt.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Nej, det handler ikke om at smide sand i maskinen. Det handler om, at vi har en selvstændig krone, og så skal vi bruge den.

For det er fuldstændig rigtigt, at hvis vi besluttede os for nu, at kronen skal ligge fast, plus/minus 2 1/4 pct., men at vi ikke rører ved centralkursen i forhold til euroen for tid og evighed, jamen så kunne vi lige så godt indføre euroen. Meningen er netop, at vi har en nødbremse, som vi kan trække i ved uforudsete og markante begivenheder, og det er en uforudset og markant begivenhed, at euroen er faldet så meget.

Sandheden er jo, at man nede i Frankfurt og i Bruxelles og andre steder er dybt, dybt bekymret for, om det her europoprojekt kan vare someren over, dybt, dybt bekymret. Der står i dag at læse i Information, refereret fra tyske aviser,

at dette her gør Tyskland fattigere. Det er den tyske finansminister, det er tyske vismænd, der taler om det.

Nu har vi muligheden med vores egen valuta, der stadig væk er vores egen, at liste os fri af dette her fri fald og denne devaluering, der sker af euroen, ved at modvirke det, ved at bruge kronen og ved at opskrive lidt. Det er bare det, det handler om.

Anne Baastrup (SF):

Da hr. Jes Lunde ikke kan være til stede, skal jeg læse hans tale op.

SF er af den opfattelse, at det tjener Danmarks langsigtede økonomiske interesser bedst at fortsætte fastkurspolitikken i forhold til euroen. En fast linje i denne politik giver erhvervsvirksomhederne det mest stabile grundlag for at vurdere risici i udenrigshandel, og det er samtidig det bedste grundlag for at hindre spekulation imod kronen.

Valutakurspolitikken egner sig ikke til at blive ændret af hensyn til kortsigtede omskifteligheder i forholdet mellem euro og dollar. Valutakurspolitik drejer sig derimod meget om langsigtet troværdighed.

I SF lægger vi vægt på at fastholde Danmark i ERM II-aftalen, hvor vi følger euroen tæt og samtidig har en forpligtende aftale med eurolandene om, at de vil støtte kronen, hvis den kommer under pres fra spekulanter. Så skal spekulanterne ikke kun vælte vores nationalbank, men også Den Europæiske Centralbank. Det giver de bedste garantier for kronen, og det er samtidig et helt nødvendigt værn, så vi ikke kommer i spekulanternes vold, når flertallet i befolkningen stemmer nej til ØMU'en den 28. september.

Egil Møller (DF):

Da vores ordfører på området, hr. Kristian Thulesen Dahl, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende:

Det er sådan, at forslagsstilleren i bemærkningerne til beslutningsforslaget stort set alene har omtalt positive følger af en vedtagelse af dette beslutningsforslag.

Der er jo også negative. Der er bl.a. – og det har andre ordførere været inde på – de handelsmæssige eksportinteresser. Men jeg vil også samtidig sige, at skulle regeringen få held til at skræmme et flertal af vælgerne til ved afstemningen den 28. september til at stemme for af-

skaffelsen af den danske krone, vil det samtidig betyde, at et lignende forslag aldrig i fremtiden vil kunne fremsættes her i Folketingssalen.

Vi har, hvis det går så galt ved afstemningen, fuldstændig afskaffet vort lands ret til at føre en selvstændig valutapolitik. Det synes vi i Dansk Folkeparti er ret skræmmende, meget skræmmende.

Og så tilbage til forslaget om en revaluering af den danske krone her og nu. Dér er vi i Dansk Folkeparti ikke enige med hr. Frank Dahlgaard i, at det er det rigtige på nuværende tidspunkt. Så derfor kan vi naturligvis ikke støtte beslutningsforslaget. Men jeg vil godt tilføje, at situationen jo kunne opstå om 5, 10 eller 30 år, ingen ved jo noget om det. Derfor er det også så vigtigt, at danskerne stemmer nej den 28. september.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg skal ikke falde for fristelsen til at holde valgtaler, men blot sige, at uanset om vi er medlem af Den Økonomiske Monetære Unions 3. fase eller ej, har Danmark i 18 år ført fastkurspolitik, og det mener jeg har været til stor gavn for landet og været et godt disciplineringsinstrument for de politikere, der har haft ansvaret for landets styre.

Derfor mener jeg, vi skal fortsætte med en fastkurspolitik, og det er fornuftigt at fortsætte med den over for euroen, fordi det er den, som er vores største enkeltmarked på vores udenrigshandel.

Derfor kan Det Radikale Venstre ikke støtte det af hr. Frank Dahlgaard fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen den dér fastkurspolitik er jo en mærkelig en, når kronekursen er faldet med 7 pct. på 16 måneder, fordi vi følger en ny, stor, mærkelig, kunstig valuta, som ikke har tillid på finansmarkederne.

Spørgsmålet til den radikale ordfører er: Hvor meget mere skal euroen falde, før Det Radikale Venstre skifter opfattelse? Vi devaluerer hele tiden.

Og et andet spørgsmål: Tyskland revaluere, opskrev sin D-mark gennem 1970'erne og 1980'erne mange gange. Det var da ikke for at skade tyske lønmodtagere eller tysk økonomi, men for det modsatte, og tysk økonomi blev grundlæggende stærk. De havde styrken til det.

De gjorde det. Nu er vi i samme position. Hvorfor skulle vi så ikke gøre det?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Man kan altid diskutere, hvilken valuta man skal føre fastkurspolitik over for. Valutaer, som bevæger sig frit ude i det økonomiske rum, vil selvfølgelig være mere eller mindre tillokkende at knytte sig til, men det har været fornuftigt at knytte os først til D-marken og derefter til euroen, og det mener jeg vi skal fortsætte med. Det er det største enkeltmarked for den danske handel, og derfor mener jeg, det fortsat er fornuftigt, at det er den valuta, man knytter sig til.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Det var en utrolig klog beslutning af firkløverregeringen at lægge sig fast på fastkurspolitikken fra snart mange år siden. Jeg forstår da også på forslagsstilleren, at forslagsstilleren ikke ønsker, at vi skal forlade fastkurspolitikken, og det er jo det, der er det helt afgørende, at der er enighed på det punkt:

Hvor skal vi så tage vores udgangspunkt? Ja, jeg har da også indtryk at, at ordføreren mener, at det var klogt, at vi tog udgangspunkt i D-marken dengang. D-marken er jo stadig en væsentlig del af euroen, så jeg synes ikke, der er leveret nogen argumenter for, at vi skal ændre udgangspunkt i forhold til det, der var klog politik i 1982, og som jeg mener fortsat er det.

Så vil der jo altid ske nogle svingninger. Nu står dollaren stærkt i øjeblikket, den har været svag, vi ved ikke, hvordan dollaren ser ud om 2 år. Sådan sker der nogle svingninger. Men det afgørende er fastkuspolitikken, og der er ingen afgørende argumenter af nogen art for, at vi skulle vælge et nyt udgangspunkt end det tidligere. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Frank Dahlgaard (UP):

Dette forslag er ikke noget paradeforslag. Dette forslag er ikke udtryk for at kaste grus i nogen maskine, men dette forslag er seriøst.

Dette forslag er fremkommet på baggrund af en usædvanlig og ganske voldsom begivenhed, nemlig et stadigt fald i den store euro, den store nye eurovaluta, som trækker kronen med nedad, sådan at vi nu har devalueret glidende med 7 pct. over 16 måneder. Det er ikke fastkurspolitik. Det er devalueringspolitik.

Hr. Flemming Kofod-Svendsen, ordfører for Kristeligt Folkeparti, sagde noget rigtigt og for-

nuftigt, nemlig at udgangspunktet er, at vi skal bevare fastkurspolitikken i forhold til D-marken og nu euroen: Ja, det mener jeg også, i hvert fald indtil videre.

Vi skal altså ikke kaste os ud i det, som Sverige, Norge eller Island gør, og som formentlig er fornuftigt for dem. Den svenske, den norske og den islandske krone flyder på valutamarkederne hver på deres måde. Det er nok bedst for dem.

Jeg tror stadig væk, det er bedst for os at køre med en fastkurs i forhold til euroen, som vi før kørte i forhold til D-marken, men systemet indebærer med ERM II, ligesom dengang, der var ERM I, faste, men justerbare kurser, sådan at man kan gå ind og sige, at der er sket en begivenhed, der gør, at vi gerne vil ændre på vores centralkurs til en ny centralkurs, og så holder vi den fast på det punkt.

Tidligere i 1970'erne og i begyndelsen af 1980'erne indebar det jo, at vi ringede til Frankfurt og Bruxelles hele tiden og skulle nedskrive kronen. Det var under Anker Jørgensens fiaskopolitik, der bragte arbejdsløshed og inflation og underskud på statsfinanserne og på betalingsbalancen op på katastrofe højde. Det ved vi, det skal vi aldrig tilbage til.

Men nu er vi jo i en situation, hvor det er det modsatte af devalueringer, altså en justering opad, en revaluering, som blot vil hæve kronkursen vejret i forhold til vores samhandelspartnere, altså ikke bare Tyskland, Frankrig og de øvrige eurolande, men også Sverige, Norge, USA, Japan og de skandinaviske lande; vi vil ved en revaluering på, skal vi sige 3 pct., komme tilbage til januar måned eller til december måned, bare for at hæve kronkursen op dér, hvor den var for nogle få måneder siden. Den er jo fortsat faldende.

Hvis den graf, der er gengivet i bemærkningerne til forslaget, og som viser den effektive kronkurs' fald, skulle føres ajour, skulle den altså et godt stykke længere ned med en meget stejl hældning til sidst.

Sådan et forslag fremsætter jeg jo naturligvis ikke, hvis jeg bare troede, der var tale om et kortvarigt fald eller et mindre fald, men nu har det stået på i over 16 måneder, og det er i forhold til dollaren et fald på 22 pct. Euroen har altså mistet imellem en femtedel og en fjerdedel af sin internationale værdi i det korte tidsrum. Det er langt mere i forhold til engelske pund og japanske yen.

Hvis man har forstået fordelene ved at have en selvstændig valuta – men det har man åbenbart ikke, heller ikke ministeren – netop det, at man ikke bare har klistret sig op ad en anden valuta, så kan man, uanset hvad der sker, hvis det bliver meget voldsomt og ser ud til at blive vedvarende, justere centralkursen og køre videre med fastkurspolitikken på det nye niveau, altså det samme, som det store Tyskland gjorde gennem 1970'erne og 1980'erne i forhold til Danmark og Belgien og også Frankrig indimellem. De opskrev, og det gjorde de aktivt, fordi det var til fordel for tysk erhvervsliv og tysk beskæftigelse og tyske lønmodtagere, der blev rigere og rigere.

Man kan i dag i dagbladet Information læse, at fremtrædende repræsentanter for det tyske samfund er betænkelige over euroens fald. Man hæfter sig ved, at det blev lovet tyskerne, at euroen ville være lige så stærk og stabil en valuta som D-marken. Det viser sig altså nu, at det er den nok ikke. Der ligger et problem i det.

Det er vi fri for, hvis vi benytter os af vores muligheder for at justere kursen, ikke at flyde frit, ikke at erklære, at nu har vi ikke fastkurspolitik mere, men at vi lige tager trinnet op for at tage det værste tryk af inflationen.

Som et lille land får vi jo en masse inflation, når vi importerer varer fra Storbritannien, fra Japan, fra USA, fra Sverige, Norge, alle de lande – og det er mange, og de vejer tungt til – som er uden for euro-området, dér er det blevet væsentligt dyrere at importere fra, og de dyre importvarer giver jo prisstigninger, der presser de danske forbrugerpriser i vejret. Og nu har vi en prisstigning, som er ganske pænt også over den i Euroland i øvrigt, som også er på vej op.

Da der er langt mere tryk på dansk økonomi og vi har fuld beskæftigelse og den laveste arbejdsløshed i 25-26 år, ja, så er det måden. Det er simpelt hen efter den økonomiske lærebog. Altså vi er i en oplagt revalueringssituation, hvor alle forudsætningerne er til stede; og forudsætningerne er, at man har et stærkt udgangspunkt.

Jeg har som økonomisk journalist på Berlingske Tidende og andre steder gennem 1970'erne og 1980'erne måttet skrive om underskud og inflation og devaluering. Pinligt for Danmark. Tænk, at vi nu i starten af det nye århundrede står i en situation, hvor det er dybt seriøst at komme med sådan et forslag; hvor vi rent faktisk har en lav arbejdsløshed, pres på arbejdsmarkedet, frygt for, at der også kommer

prisstigninger derfra. Vi har overskud på betalingsbalancen, vi har en stærk konkurrenceevne, vi har overskud på de offentlige finanser.

Alle de forudsætninger, som der står i lærebøgerne skal være til stede, hvis man skal foretage en vellykket revaluering, er faktisk til stede, men det er så fremmed. Og genopretningspolitikken under Schlüter og Henning Christophersen har været så vellykket – den er jo blevet videreført i alle hovedtræk af den socialdemokratiske/radikale regering – at vi nu pludselig står i en situation, hvor man skal tale om revaluering, og der er jo næsten ingen, der tør tro på det. Sagde han devaluering? Nej, revaluering.

Og revaluering har jo på kort sigt nogle negative virkninger, som en ordfører rigtigt hæftede sig ved, men det er jo det kortsigtede. Nøjagtig på samme måde som en devaluering kortsigtet har nogle positive virkninger, men det er jo kortsigtet.

Og på lidt længere sigt er devaluering meget farlig. Derfor skal vi holde os fra den, og vi skal virkelig være ude i tovene engang, hvis vi skal gribe til det, for det er en nødbremse, og det håber jeg ikke vi kommer ud for. Men hvis vi skulle komme ud for det, så er det da godt at have nødbremsen.

Men revalueringens muligheden har vi nu, og det er seriøst. Vi har styrken til det, og det vil blive fuldstændig forstået i Frankfurt og Bruxelles, hvis vi beder om den justering. Og det vil også give anledning til en sund og, tror jeg, tiltrængt debat i Tyskland og andre steder, hvis det lille Danmark revaluerer. Så vil renten i øvrigt drøne ned til den tyske eurorente. Ja, den skal ikke drøne så langt, for der er jo ikke så langt derned. Men ligesom en devaluering giver rentestigning, så giver revaluering rentefald.

Men det er klart, at gør man det, så forsvinder jo en del af regeringens og kronemodstandernes argumentation om, at vi skal have en lavere rente, hvis vi afskaffer kronen, for så er renten allerede kommet derned. Tænk, det kan vi gøre med et økonomisk instrument i dag.

Jeg er lidt skuffet over SF's ordførers argumentation. Ja, ERM II-aftalen er god, og præcis som hr. Flemming Kofod-Svendsen sagde, skal vi holde fast i den, men det indebærer ikke, at centralkursen skal være den samme til tid og evighed – 7,4604 et-eller-andet kroner pr. euro – den kan justeres. Så det ændrer ikke på det.

Nogle, måske endda ganske mange af ordførerne kom med betragtninger, som ligesom for mig gav en fornemmelse af, at man ikke rigtig ved, hvad det her indebærer. Jeg er lidt ked af, at der ikke var flere, der forstod seriositeten i det her forslag, som på ingen måde var et oplæg eller en anledning til at kaste sig over euroen, men alene et forsøg på at gavne dansk økonomi med en mindre opskrivning af kronen, der kan føre kronen op på det niveau, hvor den var før jul.

Herved sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om en husstandsomdelt informationsavis om kronens afskaffelse til fordel for euroen.

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Fremsat 28/3 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Regeringen lægger stor vægt på, at der gives grundig, omfattende information forud for folkeafstemningen. Der foregår allerede en betydelig informationsvirksomhed både fra tilhængere og modstandere. Regeringen lever op til Folketingets beslutning om information om den fælles valuta. Der er udgivet en række publikationer, der informerer om den fælles valuta, og som belyser fordele og ulemper ved dansk deltagelse.